

af accelerationsprincip og multiplier analyse) i deres rette sammenhæng, medens Haberler ved optrykket i 1941 har tilføjet disse nyere diskussionsindlæg i en part III, er behandlingen af overinvesteringsteori, underkonsumtionsteori etc. ret overfladisk og traditionel.

P. E. Milhøj.

Jan Tinbergen & J. J. Polak. The Dynamics of Business Cycles. The University of Chicago Press. 1950. 366 sider. Pris: 5.00 \$.

Det handicap, som store økonomer i små lande ofte har lidt under, nemlig at deres bøger kun kan læses inden for landets grænser, synes efterhånden at være af aftagende betydning. Dels fordi mange af dem selv kan skrive på ét af hovedsprogene, og dels fordi de vigtigste værker bliver oversat. Dette gælder f. eks. for Tinbergen, der er kendt langt uden for sit lands grænser, og som selv har skrevet på såvel engelsk og fransk som tysk. Nu udkommer tillige hans hollandske hovedværk, *Economische Bewegingsleer*, i amerikansk udgave i en oversættelse, der er foretaget af hans egen elev, J. J. Polak.

Ved første bekendtskab med denne bog bliver man lidt overrasket, for den indeholder ikke helt, hvad man venter af Tinbergen. I alle tilfælde ikke, hvis man har ventet en samlet redegørelse for Tinbergens raffinerede økonomiske forskningsresultater og -metoder. I stedet bliver man stillet over for en bog, der nærmest må siges at være skrevet i den populære stil. Det gælder åbenbart for Tinbergen som for de fleste andre store, matematiske økonomer, at de med lige så stor elegance kan skrive uden at bruge matematik.

Den bog, som Tinbergens i emnevalg mest minder om, er vel Haberlers *Prosperity and Depression*. I endnu højere grad end denne må Tinbergens bog betegnes som let læselig og ret elementær, selvom et vist kendskab til nationaløkonomiens teori forudsættes. Den afgørende forskel fra Haberler er, at den foreliggende bog nok er en konjunkturteori, men en teori, der stadig bygger på og henviser til empiriske undersøgelser — og netop heri ligger bogens store fortrin.

Den første del af bogen består så godt som

udelukkende af en samling statistiske tidsrækker, der gengiver forskellige typiske bevægelser. Mange af disse serier og kurver er yderst interessante og illustrerende og giver derigennem et sikkert grundlag for de følgende dele.

Anden del må nærmest betegnes som en statistisk analyse af konjunkturbevægelser, hvorved Tinbergen ledes ind på en gennemgang af forskellige konjunkturteorier, selvom der ikke er tale om stillingtagen til alle forekommende teorier. I det hele taget har denne del karakter af en lidt usystematisk gennemgang af centrale dele af nationaløkonomien. Tinbergen ender ikke i nogen bestemt konjunkturteori, men tager det standpunkt, som vel efterhånden er det almindeligste, at økonomiske bevægelser ikke skyldes een enkelt årsag, men et vekslende samvirke af vidt forskellige faktorer. Hans egen konklusion kan vist sammenfattes i tre punkter:

1. Konjunkturbevægelsen er delvis en virkelig bølgebevægelse, delvis en følge af tilfældige påvirkninger.

2. Den ene bølge kan ikke betragtes uafhængigt af den foregående.

3. Forklaringen af bølgebevægelsen skal forklare hele bevægelsen under eet og består ikke af særskilte forklaringer for hvert enkelt af en konjunkturbølges fire faser.

Bogens tredje del har en meget klar disposition og giver efter min mening en glimrende gennemgang af alle vigtige konjunkturpolitiske midler.

Helhedsindtrykket er et gedigent værk, en klar og skarp logik, hvor ethvert udsagn er velbegrundet, og en elegant og overlegen behandling af et svært emne. Bogen være dermed anbefalet på det bedste, navnlig til studerende, der ønsker en letfattelig gennemgang af moderne konjunkturteori.

Bjarke Fog.

W. Arthur Lewis: Overhead Costs. Allen & Unwin, London 1949. 200 sider. Pris: 15 s.

Den stadigt hastigere rindende strøm af økonomisk litteratur rejser et alvorligt problem for den interesserede læser: da man